

یادداشت

وقتی صدای سرزمینم خسته می‌شود

علیرضا کنکرو

سال‌های زیادی از زندگی من با صدا گذشته است؛ با میکروفن، با استودیوهای کوچک رادیو، با آن چراغ قرمزی که روشن می‌شود و می‌گوید: «الان وقت حرف‌زدن با مردم است». بیش از سه دهه از عمرم در رادیو گذشته است. سال‌هایی که تلاش کردم با صدا و کلمه، همراه مردم باشم. در پنج سال گذشته نیز در برنامه‌ای به نام «کافه رادیو» در رادیو جوان سعی کرده‌ام فضایی بسازم که مردم چند دقیقه‌ای از سنگینی روزمرگی فاصله بگیرند؛ جایی برای گپ‌زدن، برای فکر کردن، برای لبخند زدن. در تمام این سال‌ها، همیشه فکر می‌کردم مهم‌ترین وظیفه ما در رادیو این است که وقتی دل مردم سنگین می‌شود، کمی آرامش به خانه‌هایشان ببریم. صدای رادیو گاهی فقط یک صدا نیست؛ یک همراه است. یک دست روی شانه آدم‌هاست در لحظه‌هایی که شاید هیچ‌کس دیگری کنارشان نباشد. اما این روزها، وقتی به ایران نگاه می‌کنم، حس می‌کنم صدای این سرزمین کمی خسته شده است. جنگ فقط تخریب شهرها نیست؛ پیش از آنکه ساختمان‌ها آسیب ببینند، ذهن‌ها فرسوده می‌شوند. پیش از آنکه خیابان‌ها ویران شوند، امنیت روانی جامعه ترک برمی‌دارد. در علوم ارتباطات از وضعیتی صحبت می‌شود که آن را «اضطراب جمعی» می‌نامند؛ زمانی که جامعه برای مدت طولانی در معرض نااطمینانی و خبرهای نگران‌کننده قرار می‌گیرد. در چنین شرایطی حتی اگر زندگی ظاهراً ادامه داشته باشد، ذهن مردم آرام‌آرام خسته می‌شود. آنچه در این میان بیش از همه نگران‌کننده است، تأثیر چنین فضایی بر نسل جوان است. کودکان و نوجوانان یک کشور باید جهان را با امید کشف کنند. اما وقتی فضای عمومی جامعه با نگرانی و استرس همراه باشد، حتی رؤیاهای نوجوان‌ها هم تحت تأثیر قرار می‌گیرد.

در میان همین نوجوان‌ها، امسال هزاران دانش‌آموز هستند که سال‌ها درس خوانده‌اند تا در کنکور شرکت کنند. سال‌هایی که با تلاش، با شب‌های طولانی مطالعه و با امید به آینده گذشته است. حالا تصور کنید همین نسل جوان در این روزها و شب‌های جنگ وحشتناک در فضایی درس می‌خواند که ذهنش میان تمرکز برای آینده و نگرانی از وضعیت پیرامونش در رفت‌وآمد است. این همان جایی است که مفهوم امنیت روانی جامعه اهمیت پیدا می‌کند. امنیت روانی یعنی مردم بتوانند برای آینده برنامه‌ریزی کنند، برای فردا رؤیا داشته باشند و بدون اضطراب دائمی زندگی کنند. جنگ اما دشمن چنین آینده‌ای است؛ زیرا آینده را نه ساختمان‌ها می‌سازند و نه صرفاً سیاست‌ها؛ بخش بزرگ آینده را ذهن‌های آرام و امیدوار می‌سازند. وقتی اضطراب در یک جامعه گسترده شود، چیزی فراتر از آرامش فردی آسیب می‌بیند: سرمایه اجتماعی جامعه. همان اعتماد، همبستگی و امیدگی که مردم را کنار هم نگه می‌دارد و به یک ملت توان عبور از سختی‌ها را می‌دهد. در چنین شرایطی، نقش رسانه‌ها اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. رسانه فقط محل انتشار خبر نیست؛ رسانه می‌تواند در روزهای سخت، بخشی از مسئولیت حفظ آرامش جامعه را بر عهده بگیرد. گاهی لازم است در کنار اطلاع‌رسانی، بخشی از فضای رسانه‌ها به آرام‌کردن ذهن مردم اختصاص پیدا کند. شاید نباشد در این روزها و در میان انبوه خبرها، جایی هم برای نفس‌کشیدن جامعه باز کنیم؛ جایی که مردم چند دقیقه‌ای احساس کنند جهان هنوز قابل زیستن است. این وظیفه‌ها است که رسانه‌ها می‌توانند برای آن سهمی در نظر بگیرند؛ سهمی برای امید، برای گفت‌وگو، برای آرامش. رادیو سال‌ها چنین نقشی داشته است. رسانه‌ای که با صدا کار می‌کند و صدا رابطه‌ای مستقیم با احساسات انسان دارد. گاهی یک صدای آرام در دل یک خانه می‌تواند همان کاری را بکند که حضور یک دوست مهربان انجام می‌دهد. من سال‌ها در رادیو با مردم حرف زده‌ام و می‌دانم مردم ایران چقدر صبورند. این سرزمین بارها از دل سختی‌ها عبور کرده است. اما همین خانواده‌ها، حق دارند زندگی بدون استرس را تجربه کنند. حق دارند شب‌هایی را ببینند که تنها صدایی که از پنجره می‌آید، صدای نسیم باشد یا صدای خنده کودکان. یادمان نرود ایران سرزمین جنگ نیست؛ ایران سرزمین فرهنگ، هنر، شعر، موسیقی و صداهای گرم انسان‌هایی است که قرن‌ها کنار هم زندگی کرده‌اند.

شاید امروز بیش از هر زمان دیگری باید از آینده حرف بزنیم؛ آینده‌ای که

قرار است همین نوجوان‌ها و همین دانش‌آموزهایی بسازند که این روزها میان

درس خواندن و نگرانی از جهان اطرافشان زندگی می‌کنند. آینده‌ای که تنها در یک

صورت ممکن است روشن باشد؛ وقتی آرامش به جامعه بازگردد. من هنوز به

صدای این سرزمین ایمان دارم؛ به مردمی که بارها از دل تاریکی‌ها عبور کرده‌اند.

اما آرزو می‌کنم روزی برسد که دیگر لازم نباشد صدای رادیو برای آرام‌کردن مردم بلند شود؛ روزی که مردم خودشان در آرامش زندگی کنند. روزی که کودکان ایران،

جهان را نه با اضطراب، بلکه با لبخند بشناسند. و آن روز، صدای این سرزمین دوباره همان صدای گرم و زنده‌ای خواهد بود که همیشه بوده است.

بهناز شیربانی؛ با وجود آنکه تماشاخانه‌های تهران در جریان درگیری‌ها از آسیب فیزیکی در امان مانده‌اند، فعالان حوزه تئاتر معتقدند تعطیلی سالن‌ها و وقفه در اجراها ضربه‌ای عمیق‌تر از هر خسارت مادی به پیکره هنرهای نمایشی وارد می‌کند؛ وقفه‌ای که به گفته مدیران تماشاخانه‌ها، بازگشت آن به وضعیت عادی ممکن است ماه‌ها و حتی سال‌ها زمان ببرد.

داود نامور، مدیر عمارت نوفل لوشاتو در گفت‌وگو با «شرق» به شرایط تماشاخانه‌ها در شرایط جنگ اشاره کرد و افزود: «خوشبختانه طی جنگ آسیبی به تماشاخانه‌های خصوصی وارد نشد. عمارت نوفل لوشاتو، شهروزاد و هما در یک منطقه هستند؛ منطقه‌ای که میزان حمله به این محدوده زیاد بود که خوشبختانه آسیبی به آنها وارد نشد. هرچند از نظر من آسیب تعطیل‌بودن تماشاخانه‌ها به مراتب بیشتر از آسیب فیزیکی به آنهاست». او در بخش دیگری از صحبت‌هایش گفت: «وقتی تئاتر تعطیل می‌شود، پروسه راه‌اندازی مجدد آن، ماه‌ها زمان می‌برد و این را هم در نظر بگیرید که به محض راه‌اندازی مجدد، همه چیز از صفر شروع می‌شود. اگر حتی جنگ همین امروز تمام شود، فقط یک ماه زمان می‌برد که نمایش‌های روی صحنه مشخص شود. اگر اینترنت یاری کند، بلیت‌فروشی و اطلاع‌رسانی شروع شود، دست‌کم یکی، دو سال زمان می‌برد تا به شرایط ایذنال برگردیم». نامور افزود: «بیش از هر چیز باید به این موضوع نیز اشاره کرد که فارغ از هر چیز، باید ببینیم تا چند وقت بعد از پایان جنگ اولویت مردم دیدن نمایش‌های روی صحنه خواهد شد و دوباره به اصطلاح به سبید کالای مردم برمی‌گردد». او در بخش دیگری از صحبت‌هایش گفت: «به قول ناظرزاده کرمانی، «هنرمندان بعد از هر دوره اتفاقات اجتماعی، مسئولیت سنگین‌تری دارند؛ چراکه وظیفه آنها خوب‌کردن حال مردم است». نمی‌توان از این واقعیت گذشت که هنر غذای روح و روان است و طبیعی است بعد از اتفاق سیاسی-اجتماعی مثل جنگ باید به فکر روحیه‌بخشی به مردم بود و حال روحی آنها را بهتر کرد. همان‌طور که بعد از جنگ ۱۲روزه با روی صحنه رفتن نمایش‌های کم‌دی با نمایش‌هایی که رولایتر جنگ ۱۲روزه بود، این نمایش‌ها با استقبال خوبی از سوی مردم روبه‌رو شدند که متأسفانه جنگ بعدی اتفاق افتاد. با این تفاسیر در خوشبینانه‌ترین حالت، نیم‌سال زمان خواهد برد که تئاتر بار دیگر به روال بيفتد». او در پاسخ به این سؤال که تکلیف نمایش‌هایی که در میانه اجرا با مشکل قطعی اینترنت و تعطیلی سالن‌ها و بعد جنگ متوقف شدند

زخم‌های جنگ بر صحنه فرهنگ

چه خواهد شد، گفت: «قطعاً تمام تماشاخانه‌های خصوصی چنین قراردادی با گروه‌های نمایشی دارند که هر حادثه‌ای که اتفاق افتاد و مانع ادامه اجرا شد، گروه‌ها می‌توانند ادامه اجرا را داشته باشند؛ مگر اینکه گروه مورد نظر نخواهد اجرا برود. قطعاً نمایش‌هایی که در میانه اجرا متوقف شدند، اگر درخواست ادامه اجرا داشته باشند، منعی برای آنها نیست و این حق برای آنها محفوظ است. اگر نخواهند ادامه بدهند، گروه‌ها می‌توانند با محتوای جدید با توجه به شرایط اجتماعی حاضر، کار روی صحنه ببرند که تا حدودی نیز با شرایط سیاسی و اجتماعی کشور هم‌راستا باشد.»

باید تسهیلاتی برای کمک به گروه‌های نمایشی در نظر گرفته شود

امیرحسین حریری، رئیس مرکز تئاتر مولوی دانشگاه تهران نیز به «شرق» گفت: «مرکز تئاتر مولوی دو سالن فعال دارد و با توجه به محل قرارگیری این مرکز نمایشی در مجاورت دانشگاه تهران، حضور گروه‌های دانشگاهی را در سالن‌ها داریم و از آغاز تجاوز صهیونیستی-آمریکایی به کشورمان و با توجه به آسیب‌هایی که در آن منطقه به اماکن مختلف وارد شده، این مرکز تا به امروز آسیب ندیده و امیدام به‌زودی گروه‌های نمایشی اجراهای خود را از سر بگیرند». او در بخش دیگری از صحبت‌هایش گفت: «می‌دانیم که اساساً تمامی فعالیت‌های

«نیم‌شب» در صورت موافقت صاحبان فیلم، توسط پخش بهمن سبز اکران خواهد شد

اکران نوزور بودند. از این بین قطعاً آثار کم‌دی شرایط اکران ندارند و باید دید از میان دیگر آثار، کدام‌یک داوطلب اکران خواهند بود تا بتوان سینماها را با فیلم‌های جدید، رنگ و بویی تازه داد. فیروزمندی با تأکید بر اینکه بنا دارند فیلم‌هایی مرتبط به جنگ ۱۲روزه اکران کنند، گفت: در حال حاضر شورای تأمین و وزارت ارشاد مخالفتی با بازگشایی سینماها ندارند و در این‌باره همکاری‌هایی نیز با وزارت ارشاد صورت گرفته تا بتوانیم با نمایش فیلم‌هایی با موضوع جنگ ۱۲روزه که در جشنواره فیلم فجر نیز حضور داشتند، سینماها را نیز پای کار ایران، وحدت و همدلی این روزهای جامعه ایران بیاوریم. از این بین فیلم‌هایی نظیر «نیم‌شب» یا «قمارباز» می‌توانند گزینه‌های مناسبی باشند. او افزود: اختیار بازگشایی سینما در حال حاضر با سینمادارهاست و در استان‌هایی که تحت شرایط جنگی نیستند، نظیر استان‌های شمالی و شرقی و شهرهایی همچون مشهد، یزد، ساری، سمنان، کاشان، رشت و… می‌توان سینما را به‌عنوان یک مکان فرهنگی فعال کرد و در دسترس مخاطبان قرار داد. همه باید دست در دست هم دهیم و در عین آمادگی و حضور اجتماعی در مقابل دشمن متجاوز، شرایط بازگشت به زندگی عادی را نیز فراهم کرده و به عنوان یک مأموریت فرهنگی، به بیداری

جدول ۵۲۸۱ طرح: بیژن گورانی

شرق روزانه

اخبار برگزیده

حمید هیراد به‌خانه‌ابدی بدرقه شد

ایرنا: آیین تشییع پیکر زنده‌یاد حمید هیراد، ترانه‌سرا، آهنگ‌ساز و خواننده موسیقی پاپ، جمعه ۲۲ اسفندماه با حضور مصطفی راغب، سیدحسین اردستانی مدیر مؤسسه فرهنگی-هنری «آوازی نو»، نیک‌نام حسینی‌پور مشاور وزیر و رئیس اداره اطلاع‌رسانی و روابط عمومی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مهدی شفیعی معاون امور هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، بابک رضایی مدیرکل دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سیدمجید پوراحمدی مدیرعامل صندوق اعتباری هنر، نعیمه نظام‌دوست، امیر مقاره، سینا درخشنده، جمعی از هنرمندان و خانواده این هنرمند و علاقه‌مندان و طرفداران او در قطعه هنرمندان بهشت زهرا(س) برگزار شد. در این آیین، قطعاتی از زنده‌یاد پخش شد و حضار نیز با بعضی از این آثار همخوانی کردند. یک قطعه جدید از هیراد نیز برای نخستین بار پخش شد. همچنین در این آیین، پیام سیدعباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و معاونت امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد خوانده شد.

کودکان قربانیان بی‌گناه جنگ هستند

مهر: سعید زین‌العابدینی، معاون تئاتر کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، درباره برنامه‌های مدنظر کانون برای خانواده‌ها و فرزندان‌شان به خبرنگار مهر گفت: آرزو می‌کنم آینده جهان، جهان بهتری برای کودکانی که امروز دیگر کودکی نمی‌کنند و قرار نبود این همه زود بزرگ شوند، باشد. زود بزرگ‌شدن کودکان اصلاً خوب نیست. او متذکر شد: جنگ برنده‌ای ندارد اما کودکان قربانیان بی‌پناهی هستند که هیچ نقشی در جنگی که امروز ما شاهدش هستیم، ندارند.

زین‌العابدینی درباره برنامه‌های کانون در این روزها توضیح داد: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان بنا به رسالت خودش همیشه خود را موظف می‌داند که در همه شرایط برای کودکان طرح ایده و برنامه داشته باشد. امروز هم همه همکاران من در مرکز تئاتر کانون دست به دست هم داده‌اند تا برنامه‌های نمایشی‌شان را برای کودکان ارائه بدهند. از هنرمندان و همکاران خود که در کانون در این شرایط سخت تلاش می‌کنند فیلم‌تئاترهایی را آماده و برای بچه‌ها به صورت اکران آنلاین رایگان به نمایش بگذارند، تشکر می‌کنم. او افزود: هم‌اکنون فیلم‌تئاتر «ستاره‌ها رو دنبال کن» در سایت تیوال به صورت رایگان اکران می‌شود. در سایت فیلم‌نت هم حدود ۱۰ فیلم‌تئاتر اکران آنلاین می‌شود. معاون تئاتر کانون یادآور شد: هم‌زمان با ۶۰سالگی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، مرکز تئاتر کانون ۶۰ فیلم‌تئاتر برخاطره از سال‌های دور تا نزدیک را جمع‌آوری کرده و به‌زودی به صورت اکران آنلاین رایگان در اختیار خانواده‌ها قرار می‌گیرند.

۷	۸				
		۴			
		۱	۳	۸	
		۷	۶		
			۳	۴	۲
			۷		۶
			۵	۹	۴
		۶		۸	
		۱		۵	
				۶	۵

۸	۱	۹			
	۲		۶		
		۶	۴	۱	
		۷			
			۸	۵	
			۳		
		۴		۹	۶
			۲	۸	۳
			۷	۴	۵
		۸	۲	۵	

سودوکو سخت ۴۲۷۷

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۴۲۷۷

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عدد‌های بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

حل سودوکو ۴۲۷۶

۴	۲	۶	۷	۹	۳	۵	۱	۸
۷	۱	۵	۸	۲	۳	۶	۹	
۳	۹	۸	۱	۶	۲	۷	۵	۴
۸	۳	۱	۳	۷	۹	۵	۶	
۲	۳	۷	۶	۵	۹	۸	۳	۱
۶	۵	۹	۳	۸	۱	۴	۷	۲
۵	۷	۲	۱	۴	۸	۹	۳	۶
۹	۸	۳	۲	۶	۷	۱	۴	۵
۱	۶	۴	۹	۳	۵	۷	۸	۲

۳	۲	۷	۱	۶	۵	۸		
۹	۴	۶	۸	۵	۷	۳	۱	۲
۱	۵	۸	۲	۶	۳	۹	۷	۴
۲	۱	۳	۶	۸	۵	۹	۷	۴
۴	۸	۹	۷	۳	۵	۴	۲	۱
۵	۷	۴	۹	۲	۱	۸	۶	۳
۷	۹	۵	۱	۸	۴	۳	۶	
۸	۳	۷	۶	۱	۴	۹		
۳	۶	۱	۳	۹	۲	۷	۸	۵

حل جدول ۵۲۸۰

۱۵	۱۲	۱۳	۳۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۳	۲	۵	۴	۳	۲	۱	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۸
۲	۴	۳	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۳	۵	۴	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۸	۷	۶	۵	۴
۴	۶	۵	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۹	۸	۷	۶
۵	۷	۶	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۰	۹	۸
۶	۸	۷	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰
۷	۹	۸	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۲
۸	۱۰	۹	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۹	۱۱	۱۰	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۱۰	۱۲	۱۱	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳
۱۱	۱۳	۱۲	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴
۱۲	۱۴	۱۳	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵
۱۳	۱۵	۱۴	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۱۴	۱۶	۱۵	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷
۱۵	۱۷	۱۶	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸

شکسته ۱۳- خطی در دایره- فرمانده- آشفنگی و پریشانی ۱۴- همسر حضرت یعقوب(ع)- نویسنده فرانسوی رمان مادراپور- تقاله عسل ۱۵- پاکیزه- ایران- ستون ۱۲- نیای زبان‌های رومی- زورگو- ساز

محصل هنرستان- از ذکرهای شعیان

دست‌نخورده- شاعر معیری ۹- صدای پنجری- دروغ

نمی‌گوید- ترساندن ۱۰- پی‌درپی بودن- شهری در خوزستان ۱۱- نخستین زن شهید اسلام- از جزایر جنوبی

ایران- ستون ۱۲- نیای زبان‌های رومی- زورگو- ساز

دست‌نخورده- شاعر معیری ۹- صدای پنجری- دروغ

نمی‌گوید- ترساندن ۱۰- پی‌درپی بودن- شهری در خوزستان ۱۱- نخستین زن شهید اسلام- از جزایر جنوبی

ایران- ستون ۱۲- نیای زبان‌های رومی- زورگو- ساز

دست‌نخورده- شاعر معیری ۹- صدای پنجری- دروغ

نمی‌گوید- ترساندن ۱۰- پی‌درپی بودن- شهری در خوزستان ۱۱- نخستین زن شهید اسلام- از جزایر جنوبی

ایران- ستون ۱۲- نیای زبان‌های رومی- زورگو- ساز

دست‌نخورده- شاعر معیری ۹- صدای پنجری- دروغ

نمی‌گوید- ترساندن ۱۰- پی‌درپی بودن- شهری در خوزستان ۱۱- نخستین زن شهید اسلام- از جزایر جنوبی

ایران- ستون ۱۲- نیای زبان‌های رومی- زورگو- ساز

دست‌نخورده- شاعر معیری ۹- صدای پنجری- دروغ

نمی‌گوید- ترساندن ۱۰- پی‌درپی بودن- شهری در خوزستان ۱۱- نخستین زن شهید اسلام- از جزایر جنوبی

ایران- ستون ۱۲- نیای زبان‌های رومی- زورگو- ساز

دست‌نخورده- شاعر معیری ۹- صدای پنجری- دروغ

نمی‌گوید- ترساندن ۱۰- پی‌درپی بودن- شهری در خوزستان ۱۱- نخستین زن شهید اسلام- از جزایر جنوبی

ایران- ستون ۱۲- نیای زبان‌های رومی- زورگو- ساز

دست‌نخورده- شاعر معیری ۹- صدای پنجری- دروغ

نمی‌گوید- ترساندن ۱۰- پی‌درپی بودن- شهری در خوزستان ۱۱- نخستین زن شهید اسلام- از جزایر جنوبی

ایران- ستون ۱۲- نیای زبان‌های رومی- زورگو- ساز

دست‌نخورده- شاعر معیری ۹- صدای پنجری- دروغ

نمی‌گوید- ترساندن ۱۰- پی‌درپی بودن- شهری در خوزستان ۱۱- نخستین زن شهید اسلام- از جزایر جنوبی

ایران- ستون ۱۲- نیای زبان‌های رومی- زورگو- ساز

دست‌نخورده- شاعر معیری ۹- صدای پنجری- دروغ

نمی‌گوید- ترساندن ۱۰- پی‌درپی بودن- شهری در خوزستان ۱۱- نخستین زن شهید اسلام- از جزایر جنوبی

ایران- ستون ۱۲- نیای زبان‌های رومی- زورگو- ساز

دست‌نخورده- شاعر معیری ۹- صدای پنجری- دروغ

نمی‌گوید- ترساندن ۱۰- پی‌درپی بودن- شهری در خوزستان ۱۱- نخستین زن شهید اسلام- از جزایر جنوبی

ایران- ستون ۱۲- نیای زبان‌های رومی- زورگو- ساز

دست‌نخورده- شاعر معیری ۹- صدای پنجری- دروغ

نمی‌گوید- ترساندن ۱۰- پی‌درپی بودن- شهری در خوزستان ۱۱- نخستین زن شهید اسلام- از جزایر جنوبی

ایران- ستون ۱۲- نیای زبان‌های رومی- زورگو- ساز

دست‌نخورده- شاعر معیری ۹- صدای پنجری- دروغ

نمی‌گوید- ترساندن ۱۰- پی‌درپی بودن- شهری در خوزستان ۱۱- نخستین زن شهید اسلام- از جزایر جنوبی

ایران- ستون ۱۲- نیای زبان‌های رومی- زورگو- ساز

دست‌نخورده- شاعر معیری ۹- صدای پنجری- دروغ